

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. május 15.
(OR. en)

9135/23

JEUN 84
SUSTDEV 73
SOC 303
EDUC 157
EMPL 201

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Tárgy:	A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott következtetések a fenntartható Európának a fiatalokra kiterjedő szociális dimenziójáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fent említett következtetéseket, amelyeket a Tanács (Oktatás, Ifjúság, Kultúra és Sport) a 2023. május 15–16-i ülésén hagyott jóvá.

A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott következtetések a fenntartható Európának a fiatalokra kiterjedő szociális dimenziójáról

A TANÁCS ÉS A TAGÁLLAMOK KORMÁNYAINAK A TANÁCS KERETÉBEN ÜLÉSEZŐ KÉPVISELŐI,

EMLÉKEZTETVE

1. arra, hogy az Európai Unió ifjúsági stratégiájához csatolt európai ifjúsági célok közül a #3: „Befogadó társadalmak” és a #10: „Fenntartható zöld Európa” címmel kitűzött cél a következők elérésére irányul: „annak lehetővé tétele és biztosítása, hogy minden fiatal befogadjon a társadalom”, illetve „olyan társadalom megteremtése, amelyben a fiatalok környezettudatosan élnek, és mindennapi életük során tisztában vannak döntéseik következményeivel”¹;

¹ Az Európai Unió Tanácsa és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés keretéről: A 2019 és 2027 közötti időszakra szóló uniós ifjúsági stratégia (HL C 456., 2018.12.18., 1. o.), 3. melléklet.

2. arra, hogy a fiatalok a változások és az innováció fontos előmozdítói², és alapvető partnerek a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend, illetve más többoldalú megállapodások és eszközök, köztük az éghajlatváltozásról szóló Párizsi Megállapodás³ és az európai zöld megállapodás⁴ végrehajtásában. Továbbá, az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje megerősíti azt az elvet, hogy senkit sem hagyunk hátra⁵. A gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezmény szerint minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy minden őt érdeklő kérdésben szabadon kinyilváníthassa véleményét⁶. A fiataloknak jogukban áll érdemben részt venni az őket és a társadalom egészét érintő szakpolitikák kidolgozásában, végrehajtásában, figyelemmel kísérésében, értékelésében és nyomon követésében⁷;
3. a nemzedékek közötti párbeszédnek és felelősségvállalásnak a megalapozott politikai döntéshozatal sarokköveként való elismerésére⁸, a fiatalok környezetvédelmi tevékenységekben betöltött kulcsfontosságú szerepének elismerésére, valamint a fiatalok érdemi szerepvállalásának előmozdítása terén elért eredmények hangsúlyozásának fontosságára⁹;

² A Tanács következtetései: Átfogó megközelítés az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje végrehajtásának felgyorsítására – A Covid19-válságot követő, az „építsük újra, de jobban” elven alapuló helyreállítás (9850/21).

³ Egyesült Nemzetek Szervezete: Párizsi Megállapodás, 2015.

⁴ Európai Bizottság: A Bizottság közleménye – Az európai zöld megállapodás, COM(2019) 640 final.

⁵ Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development (Alakítsuk át világunkat: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend), kiadó: az ENSZ Közgyűlése, A/RES/70/1.

⁶ Egyesült Nemzetek Szervezete: Egyezmény a gyermek jogairól. Az ENSZ Közgyűlésének 44/25. sz. határozata.

⁷ A Tanács következtetései a fiatalok érdemi részvételét elősegítő civil társadalmi térnek a fiatalok részére történő megőrzéséről és létrehozásáról (2021/C 501 I/04).

⁸ A Tanács következtetései – A nemzedékek közötti dimenzió előmozdítása az ifjúságpolitika terén a párbeszéd és a társadalmi kohézió elősegítése érdekében (2022/C 495/03).

⁹ Stockholm +50, The Global Youth Policy Paper: Third Official Version (Globális ifjúsági szakpolitikai dokumentum, harmadik hivatalos változat) 2022. május.

4. arra, hogy az ifjúság európai éve (2022)¹⁰ lendületet adott a fiatalok – köztük a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok – szerepvállalásának és támogatásának annak érdekében való növeléséhez, hogy megfelelő tudást és kompetenciákat szerezzenek ahhoz, hogy aktív és elkötelezett polgárokká és a változás előmozdítóivá váljanak. Az ifjúság európai évének „Claim the future” (Tiéd a jövő) elnevezésű, 2022. december 6-i zárókonferenciáján a politikai döntéshozók és az ifjúságot képviselő érdekelt felek megerősítették az iránti közös elkötelezettségüket, hogy a szakpolitikai döntéshozatalban általánosan érvényesítik az ifjúsági perspektívát, illetve erősítik a fiatalok szerepvállalását a szakpolitikai döntéshozatali folyamatokban. Felhívások hangzottak el továbbá arra vonatkozóan, hogy nagyobb hangsúlyt kell kapnia a megelőző egészségügyi ellátásnak, a mentális egészségügyi problémák és a magány elleni küzdelemnek, valamint a szervezett sporttevékenységekben való részvétel növelésének;

TUDATÁBAN ANNAK, HOGY

5. a fenntartható fejlődés szociális dimenziójának figyelembe vétele¹¹ kulcsfontosságú tényező a veszélyeztetett társadalmi csoportok szerepvállalása szempontjából. A fenntartható fejlődést érintő kérdések interszekcionális jellegűek. A társadalmi-gazdasági kirekesztés és a demokráciából való kirekesztés szorosan összefonódik, és hatással van arra, hogy a fiatalok milyen mértékben tudnak részt venni a fenntartható fejlődés érdekében folytatott tevékenységekben. Ahhoz, hogy demokratikus folyamatokon keresztül megvalósítható legyen a méltányos, fenntartható és inkluzív fejlődés, a szólásszabadság és a sajtószabadság elve alapján, valamint a minden szinten inkluzív folyamatok révén minden nézőpontot és véleményt figyelembe kell venni;
6. az általunk „ifjúságként” meghatározott csoportba sokféle egyén tartozik, akik eltérő képességekkel, szükségletekkel, szándékokkal, erőforrásokkal és érdekekkel rendelkeznek, különböző kihívásokkal, illetve lehetőségekkel szembesülnek, valamint különbözik az oktatási, kulturális, földrajzi, gazdasági és társadalmi hátterük. Ezek a különbségek hatással vannak az érdekeikre, a lehetőségeikre, valamint arra, hogy milyen mértékben képesek részt venni a fenntartható fejlődés és a környezet érdekében végzett tevékenységekben;

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2316 határozata (2021. december 22.) az ifjúság európai évéről (2022) (HL L 462., 2021.12.28., 1. o.).

¹¹ A „fenntartható fejlődés szociális dimenziója” fogalmának meghatározását lásd a melléklet II. mellékletében.

7. az olyan tényezők, mint a népsűrűség és a demográfiai szerkezet – azaz a városi, vidéki és távoli területek, a peremterületek, a kevésbé fejlett területek és a legkülső régiók – közötti különbségek szintén befolyásolják azt, hogy mennyire hozzáférhető és milyen mértékben áll rendelkezésre fenntartható infrastruktúra a fiatalok számára;
8. a Covid19-világjárvány, az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni agresszív háborúja által okozott energiaválság és a klímaválság rávilágított a társadalmainkban fennálló egyenlőtlenségekre, mivel ezek a válságok különbözőképpen érintették a fiatalok különböző csoportjait, egyes csoportokra pedig aránytalan hatást gyakoroltak. E válságok idején még nyilvánvalóbbá vált, hogy a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok esetében nem érvényesülnek ugyanolyan mértékben az emberi jogok, például ami az oktatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést illeti. Az olyan előfeltételek, mint a mentális és fizikai egészség, az élet- és lakhatási körülmények, a formális, nem formális és informális tanuláshoz való hozzáférés, a munkalehetőségek és a szabadidős tevékenységek alapvető fontosságúak a fiatalok rezilienciája és a fenntartható életvitel lehetőségei szempontjából;
9. a demokrácia és az emberi jogok elválaszthatatlanok a fenntartható fejlődéstől, figyelemmel arra, hogy az éghajlatváltozás aránytalan hatást gyakorol a kiszolgáltatott helyzetben lévő marginalizált csoportokra. A legkevesebb erőforrással rendelkező emberek számára jelenti a legnagyobb nehézséget az éghajlatváltozásból eredő változásokhoz való alkalmazkodás¹², a szegénység kockázatának kitétek pedig nagyobb valószínűséggel vannak nagyobb kockázatnak kitéve a szennyezést és a környezeti problémákat illetően¹³. Emellett az éghajlatváltozás a saját életük alakítására való lehetőségeiket is veszélyeztetve hátrányosan érintheti azokat a fiatalokat, akik ahhoz, hogy dolgozni és élni tudjanak, illetve kulturális hagyományaikat követhessék, különböző módokon a természeti erőforrásoktól függenek¹⁴;

¹² Egyesült Nemzetek Szervezete: World Youth Report (Világszintű ifjúságügyi jelentés), 2020.

¹³ Eurostat: Quality of life indicators - natural and living environment (Életminőségi mutatók – természetes és lakókörnyezet), 2022.

¹⁴ A Bizottság közleménye – Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia, COM(2021) 82 final.

ÚGY VÉLIK, HOGY

10. minden fiatalnak megfelelő életkörülményekkel és foglalkoztatási kilátásokkal kell rendelkeznie, és képesnek kell lennie saját élete alakítására, valamint a politikai döntéshozatal és a társadalmi fejlődés befolyásolására. A fiatalok jelentik társadalmaink egyik erősségét, akik egyúttal egyéni jogokkal rendelkeznek, és a változás előmozdítói¹⁵;
11. a fiatalok ismeretei, kilátásai és tapasztalatai hozzájárulnak a célirányosabb politikai döntésekhez, és értékes erőforrásokat jelentenek a demokratikus folyamatban. Az ifjúságpolitika tekintetében kettős megközelítést kell alkalmazni, így egyrészt a fiatalok aktív és érdemi részvételével, közvetlenül velük együttműködve, az ő számukra és ő általuk kell kezdeményezéseket kifejleszteni és kidolgozni, másrészt pedig az ifjúságpolitikát valamennyi szakpolitikai területen általánosan érvényesíteni kell;
12. az uniós ifjúságpolitikának – beleértve az uniós ifjúsági párbeszédet is – hozzá kell járulnia ahhoz, hogy minden, jelenlegi és jövőbeli generáció számára olyan társadalom jöjjön létre, amelyben a szociális kérdésekkel kapcsolatos legnagyobb kihívások, mint például a szegénység, az önkéntelen magány¹⁶, a mentális egészség, a fenntartható fejlődés és az éghajlatváltozás megbeszélések tárgyát képezik, és azokra megoldással szolgálnak, anélkül, hogy rontanák a globális helyzetet;
13. fokozni kell valamennyi fiatal társadalmi befogadását ahhoz, hogy előmozdítsuk a világ előtt álló, egymással összefüggő globális kihívások megértését, és támogassuk a fiatalokat abban, hogy elsajátítsák azokat az ismereteket, készségeket és kompetenciákat, amelyekre a fenntarthatóbb életvitel, valamint a fenntarthatóbb társadalomhoz való egyéni és kollektív hozzájárulás érdekében szükség van. E tekintetben hasznos lehet az Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület uniós ifjúsági program, valamint más uniós és nemzeti önkéntességi vagy társadalmi szolgálati programok és tevékenységek, amennyiben vannak ilyenek, továbbá a polgári részvételre irányuló kezdeményezések;

¹⁵ A Tanács következtetései – A környezet védelmét célzó szerepvállalás ösztönzése a fiatalok mint a változás előmozdítói körében (2022/C 159/07).

¹⁶ A „magány” fogalmának meghatározását lásd a melléklet II. mellékletében.

14. minden fiatalnak hozzá kell férnie a fiatal közönség számára megfelelő, könnyen hozzáférhető és több nyelven rendelkezésre álló, ellenőrzött és tényeken alapuló információkhoz és adatokhoz annak biztosítása érdekében, hogy befogadhassák az információkat és fenntartható magatartást alakíthassanak ki, valamint a változás előmozdítójaként és tájékozott polgárként léphessenek fel;

HANGSÚLYOZZÁK, HOGY

15. az olyan kihívások globális jellege, mint például a Covid19-világjárvány, az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése minden szinten a lehető legszélesebb körű olyan együttműködést tesz szükségessé, amelyben biztosított a fiatalok érdemi és hatékony részvétele;
16. minden szinten még nagyobb mértékben be kell vonni a fiatalokat a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos szakpolitikákba annak érdekében, hogy ki lehessen aknázni a fiatalokban rejlő potenciált és kreativitást, felismerve azt, hogy a fiatalokba való befektetés jelentős mértékben hozzájárul a fenntartható jövő megteremtéséhez. Párbeszédet kell folytatni a fenntartható fejlődést övező etikai és társadalmi kérdésekről mind a fiatalok körében, mind pedig a társadalom különböző generációi között, például a generációk közötti párbeszéd keretében, ami elengedhetetlen a remény fenntartásához, valamint a különböző nézőpontok és realitások megértéséhez, illetve tiszteletben tartásához;

17. Európában számos fiatal tisztában van a fenntarthatósági és környezetvédelmi kérdésekkel, és mobilizálja magát az e kérdésekkel kapcsolatos aggályai miatt. Ugyanakkor vannak olyan fiatalok is, akik nem foglalkoznak társadalmi kérdésekkel. A mobilizáció és a szerepvállalás mértéke a fiatalok körében egyénenként változó, és különböző tényezőktől, így például az információkhoz való hozzáféréstől, a tanulmányi háttértől, a társadalmi-gazdasági helyzettől vagy a földrajzi helytől függ. A fiatalok különböző csoportjai különböző fajta ösztönzést és támogatást igényelnek ahhoz, hogy részt vegyenek a társadalom fejlesztésében. Ezért holisztikus megközelítést kell alkalmazni, valamint inkluzív és részvételen alapuló intézkedéseket kell kidolgozni, amikor olyan kérdésekről van szó, mint a fenntartható fejlődés, az emberi jogok, a nemek közötti egyenlőség, az esélyegyenlőség, a társadalmi igazságosság és az éghajlatváltozás;
18. az ifjúsági szervezetek, az ifjúsági munka, illetve az egyéb nem formális és informális tanulási tevékenységek fontos szerepet töltenek be a formális struktúrák keretén kívül eső fiataloknak a tájékoztatásában és támogatásában, és gyakran kiegészítik a hatóságok által minden szinten nyújtott szolgáltatásokat;

FELHÍVJÁK A FIGYELMET

19. a 2023. márciusi uniós ifjúsági konferencia résztvevőinek üzenetére, miszerint fontos, hogy a fiatalok megbízható, hozzáférhető és felhasználóbarát információkkal rendelkezzenek, valamint hozzáférjenek a fenntarthatósággal és az éghajlatváltozással kapcsolatos formális és nem formális oktatáshoz. Nyugtázzák továbbá az arra vonatkozó üzenetüket is, hogy a generációkon átívelő és az interdiszciplináris megközelítések fontos szerepet játszanak a fiatalok szerepvállalásának növelésében azáltal, hogy biztosítják számukra a szükséges információkat, ismereteket és eszközöket arra vonatkozóan, hogy miként vehetnek részt fenntartható és inkluzív tevékenységekben;

FELKÉRIK A TAGÁLLAMOKAT, HOGY A MEGFELELŐ SZINTEKEN:

20. biztosítsanak hozzáférhető, fenntartható és többszintű irányítási struktúrákat¹⁷ és lehetőségeket az ifjúsági szervezetek és a fiatalok – köztük a fiatalok alulreprezentált csoportjai – számára, a meglévő bevált gyakorlatokkal, például az Európa Tanácsnak a döntéshozatalban való állampolgári részvétel jó gyakorlatának kódexével¹⁸ összhangban, lehetővé téve az érdemi részvételt, és biztosítva a visszajelzések nyújtására és az ilyen folyamatok értékelésére szolgáló hozzáférhető mechanizmusokat;
21. nem formális módon mozdítsák elő az ifjúságsegítők tanulási lehetőségeit, hogy megszerezhessék a társadalmi befogadással és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos problémák kezeléséhez a munkájuk során szükséges ismereteket, készségeket és kompetenciákat;
22. ösztönözzék képzési és szakmai tanulási lehetőségek kidolgozását az oktatók¹⁹, köztük az ifjúságsegítők számára annak érdekében, hogy a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos kérdésekben valamennyi fiatal jobb tájékoztatást és oktatást kapjon, és nagyobb szerepet vállalhasson, és ezáltal a fiataloknak módjuk legyen arra, hogy megalapozott és fenntartható döntéseket hozzanak a mindennapi életben, és bevonják őket a döntéshozatali folyamatokba;

¹⁷ A Tanács következtetései a fiatalok döntéshozatali folyamatokban való részvételének előmozdítása során a többszintű kormányzás megerősítéséről (2021/C 241/03).

¹⁸ Európa Tanács: A döntéshozatalban való állampolgári részvétel jó gyakorlatának kódexe (CONF/PLE(2009)CODE1).

¹⁹ Az „oktató” fogalmának meghatározását lásd a melléklet II. mellékletében.

23. kezeljék kiemelten a fiatalok mentális egészségét és jóllétét, különösen annak elismerésével, hogy a mentális egészségügyi problémák a fiatalok egyik legjelentősebb egészségügyi problémájának minősülnek²⁰, a mentális egészség tudásalapú előmozdításának, a mentális egészséggel kapcsolatos ismeretek fokozásának és a megelőző intézkedéseknek különböző keretek között, ágazatközi megközelítések révén történő erősítésével, valamint az integrált, biztonságos és emberközpontú minőségi egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés előmozdításával és javításával, a fiatalok egészségének, jólétének és életminőségének javítása érdekében, ezáltal az egész társadalom erejét és rezilienciáját növelve;
24. fontolják meg az ifjúságpolitika jogokon alapuló szemléletének²¹ alkalmazását a fenntartható infrastruktúrára irányuló szakpolitikákban, különösen a megfizethető és hozzáférhető közösségi közlekedés és a lakhatás tekintetében, annak érdekében, hogy minden fiatal számára fenntartható és zöld lehetőségeket biztosítsanak.

FELKÉRIK A TAGÁLLAMOKAT ÉS AZ EURÓPAI BIZOTTSÁGOT, HOGY A SZUBSZIDIARITÁS ELVÉT TISZTELETBEN TARTVA, SAJÁT HATÁSKÖRÜKÖN BELÜL ÉS A MEGFELELŐ SZINTEKEN:

25. a társadalmi befogadással és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos jövőbeli szakpolitikák kialakítása és végrehajtása során vegyék figyelembe az uniós ifjúsági párbeszéd 9. ciklusának eredményeit;
26. biztosítsák, hogy minden fiatal a nemzetközi nyilatkozatokkal és egyezményekkel összhangban élhessen a jogaival, azáltal, hogy a fiatalokat érintő intézkedések megtervezése, végrehajtása, nyomon követése és értékelése során minden szinten figyelembe veszik az ifjúságpolitika jogokon alapuló szemléletét; fontos, hogy a döntéshozók rendelkezzenek az inkluzív és részvételen alapuló döntéshozatali folyamatok kialakításához szükséges kompetenciákkal és megfelelő eszközökkel;

²⁰ Európai Bizottság – A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága: Children and mental health: preventive approaches to anxiety and depression (A gyermekek és a mentális egészség: a szorongás és a depresszió megelőzése), Kiadóhivatal, 2021.

²¹ Az „ifjúságpolitika jogokon alapuló szemlélete” fogalmának meghatározását lásd a melléklet II. mellékletében.

27. továbbra is támogassák a kutatást és az elemzést a meglévő eszközök, például a Youth Wiki²² felhasználásával, és gyűjtsenek lebontott adatokat arról, hogy a társadalmi kirekesztés és az éghajlatváltozás hogyan kapcsolódik a fiatalok mentális egészségéhez, jóllétéhez és életkörülményeihez, szem előtt tartva, hogy a társadalmi kirekesztés és az éghajlatváltozás hatásának méréséhez szükség lehet új mutatókra és nyomkövetési mechanizmusokra is;
28. javítsák a különböző részvételi mechanizmusok, például az ifjúsági tanácsok, ifjúsági meghallgatások és részvételi konferenciák – ezen belül az uniós ifjúsági párbeszéd –, valamint a részvételt biztosító digitális eszközök hozzáférhetőségét, biztosítva, hogy azok a fiatalok különböző társadalmi csoportjainak – többek között a fiatalok képviselettel nem rendelkező és alulreprezentált csoportjainak – problémáira összpontosítsanak annak érdekében, hogy a fiatalok részt vehessenek és vezető szerepet vállalhassanak az ilyen mechanizmusokban;
29. teljes mértékben használják ki az Erasmus+ programban, az Európai Szolidaritási Testületben és az ESZA+-ban – beleértve adott esetben az ALMA-kezdemenyezést is – rejlő lehetőségeket az inkluzívabb és fenntarthatóbb projektek és mobilitási intézkedések – többek között a hibrid mobilitási lehetőségek – valamennyi fiatal számára történő megteremtése érdekében; különös hangsúlyt kell fektetni a kevesebb lehetőséggel rendelkező fiatalok részvételére.

²² A Youth Wiki az Európai Bizottság által működtetett online platform, amely tájékoztatást nyújt az európai országok ifjúságpolitikájáról.

FELKÉRIK AZ EURÓPAI BIZOTTSÁGOT, HOGY A SZUBSZIDIARITÁS ELVÉVEL
ÖSSZHANGBAN:

30. a fenntartható fejlődéssel és az éghajlatváltozással összefüggő uniós szakpolitikákkal és programokkal, valamint az európai intézményeken belüli részvételi folyamatokkal kapcsolatban gondoskodjon hosszú távú, európai szintű tájékoztatási intézkedésekről, többek között az Európai Ifjúsági Portálon és más releváns információs eszközökön keresztül, ifjúságbarát, inkluzív, többnyelvű és hozzáférhető módon;
31. biztosítson lehetőséget a társaktól való tanulási tevékenységekre a fenntarthatósággal és a befogadással kapcsolatban;
32. továbbra is mozdítsa elő és támogassa az ágazatközi megközelítést és az egyéb kezdeményezésekkel, például az „Oktatás az éghajlatért” koalícióval, a zöld átállást és a fenntartható fejlődést szolgáló tanulásról szóló tanácsi ajánlással²³ és az „új európai Bauhaus” kezdeményezéssel való szinergiákat.

²³ HL C 243., 2022.6.27., 1. o.

HIVATKOZOTT DOKUMENTUMOK

E következtetések elfogadásakor a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében üléselő képviselői a következő dokumentumokat vették figyelembe:

- A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az európai zöld megállapodás (COM(2019) 640 final)
- A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia (COM(2021) 82 final)
- A Tanács következtetései – Átfogó megközelítés az ENSZ 2030-ig tartó időszakokra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje végrehajtásának felgyorsítására – A Covid19-válságot követő, az „építsük újra, de jobban” elven alapuló helyreállítás (9850/21)
- A Tanács következtetései a fiatalok érdemi részvételét elősegítő civil társadalmi térnek a fiatalok részére történő megőrzéséről és létrehozásáról (2021/C 501 I/04)
- A Tanács következtetései – A nemzedékek közötti dimenzió előmozdítása az ifjúságpolitika terén a párbeszéd és a társadalmi kohézió elősegítése érdekében (2022/C 495/03)
- A Tanács következtetései – A környezet védelmét célzó szerepvállalás ösztönzése a fiatalok mint a változás előmozdítói körében (2022/C 159/07)

- A Tanács következtetései a fiatalok döntéshozatali folyamatokban való részvételének előmozdítása során a többszintű kormányzás megerősítéséről (2021/C 241/03)
- Európa Tanács: A döntéshozatalban való állampolgári részvétel jó gyakorlatának kódexe (CONF/PLE(2009)CODE1)
- A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Egyenlőségközpontú Unió: Stratégia a fogyatékkal élő személyek jogainak érvényre juttatásáért (2021–2030) (COM(2021) 101 final)
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2316 határozata (2021. december 22.) az ifjúság európai évéről (2022) (*HL L 462., 2021.12.28., I. o.*).
- Európai Bizottság – A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága: Children and Mental Health: preventive approaches to anxiety and depression: European platform for investing in children (A gyermekek és a mentális egészség: a szorongás és a depresszió megelőzése – a gyermekekbe való beruházás európai platformja), Kiadóhivatal, 2021
- Eurostat: Quality of life indicators - natural and living environment (Életminőségi mutatók – természetes és lakókörnyezet), 2022. szeptember
- Európai Parlament, Tanács és Európai Bizottság: Intézményközi nyilatkozat a szociális jogok európai pilléréről (2017/C 428/09)
- Az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága fenntartható fejlődést szolgáló oktatási stratégiájának 2021 és 2030 közötti végrehajtására vonatkozó keret
- A JRC tudományos szakpolitikai jelentése: Baarck, J., Balahur-Dobrescu, A., Cassio, L. G., D’hombres, B., Pasztor, Z. és Tintori, G., Loneliness in the EU. Insights from Survey and online media data (Magány az EU-ban. A felmérésekből és online médiaadatokból nyert körkép), az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2021
- OECD, Global Teaching InSights, Teaching for Climate Action – Summary of Insights (Oktatás az éghajlat-politikai intézkedések érdekében – összefoglaló), 2021

- Az Európai Unió Tanácsa és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés keretéről: A 2019 és 2027 közötti időszakra szóló uniós ifjúsági stratégia *(HL C 456., 2018.12.18., 1. o.)*
- Stockholm +50, The Global Youth Policy Paper: Third Official Version (Globális ifjúsági szakpolitikai dokumentum, harmadik hivatalos változat) 2022. május
- Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development (Alakítsuk át világunkat: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend), az ENSZ Közgyűlése, A/RES/70/1
- Egyesült Nemzetek Szervezete: World Youth Report (Világszintű ifjúságügyi jelentés), 2020
- Egyesült Nemzetek Szervezete: Párizsi Megállapodás, 2015
- Egyesült Nemzetek Szervezete: Egyezmény a fogyatékkal élő személyek jogairól, Szerződések Tára, 2515. kötet, 2006
- Egyesült Nemzetek Szervezete: Egyezmény a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról (Aarhus, 1998)
- Egyesült Nemzetek Szervezete: Egyezmény a gyermek jogairól (1989), szerződésszám: 27531, Szerződések Tára, 1577. kötet, 12. cikk
- Egyesült Nemzetek Szervezete: Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, 1948
- Egyesült Nemzetek Szervezete: A Környezet és Fejlődés Világbizottságának jelentése: „Our common future” („A közös jövőnk”) [Brundtland-jelentés], A/42/427, 1987.

FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

E tanácsi következtetések alkalmazásában:

„Oktatók”: a tanárok (akik a nemzeti jogszabályoknak és gyakorlatnak megfelelően tanári vagy azzal egyenértékű jogállással rendelkeznek) és a trénerok (bárki, aki az elméleti vagy gyakorlati képzési feladatkörhöz kapcsolódó egy vagy több tevékenységet végez oktatási vagy képzési intézményben vagy munkahelyen). Közéjük sorolandók az általános oktatásban és a felsőoktatásban dolgozó tanárok, a szakmai alap- és továbbképzésben részt vevő tanárok és trénerok, valamint a kisgyermeknevelő-gondozók, a felnőttoktatók és az ifjúságsegítők²⁴.

„Magány”: a magány erősen szubjektív jellegű. Azt jelenti, hogy egy személy miként fogja fel a kívánt és a tényleges kapcsolati hálózata közötti eltérést. Az emberek súlyosan negatív élményként élik meg a magányt. Nemcsak arról van szó, hogy az illetőnek túl kevés a társadalmi kapcsolata, hanem arról az érzésről is, hogy ezek a kapcsolatok nem kielégítőek. Más szóval, a magány nem az egyedüllét tényét, hanem az egyedüllét érzését jelenti. E tekintetben a magány különbözik a társadalmi elszigeteltségtől, amelynek objektív konnotációja van, és amely a többi emberrel való kapcsolat hiányát és/vagy nagyon kevés érdemi köteléket jelent²⁵.

²⁴ Az ifjúságsegítők oktatásáról és képzéséről szóló, a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott következtetésekben (*HL C 412.*, 2019.12.9., 12. o.), valamint a zöld átállást és a fenntartható fejlődést szolgáló tanulásról szóló tanácsi ajánlásban (*HL C 243.*, 2022.6.27., 1. o.) meghatározottak szerint.

²⁵ A JRC tudományos szakpolitikai jelentése: Baarck, J., Balahur-Dobrescu, A., Cassio, L. G., D’hombres, B., Pasztor, Z. és Tintori, G., Loneliness in the EU. Insights from Survey and online media data (Magány az EU-ban. A felmérésekből és online médiaadatokból nyert körkép), az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg, 2021.

„Az ifjúságpolitika jogokon alapuló szemlélete²⁶”: az ifjúságpolitika jogokon alapuló szemlélete a nemzeti ifjúságpolitikai célkitűzéseket összekapcsolja a gyermekeknek és a fiataloknak a nemzetközi egyezményekben, valamint a jogszabályokban és rendelkezésekben előírt jogaival. E szemléletnek a kutatáson és a statisztikákon kell alapulnia, és keretében olyan feltételek megteremtésére kell törekedni, amelyek lehetővé teszik a fiatalok bevonását a társadalom általános fejlődésébe, akár saját kezdeményezéseik, akár a döntéshozók kezdeményezései alapján. Az ifjúságpolitika jogokon alapuló szemlélete módszerként szolgálhat a döntéshozók számára az ahhoz szükséges megfelelő kompetenciák megszerzéséhez, hogy a döntéshozatal során figyelembe vegyék a fiatalok szempontjait.

„A fenntartható fejlődés szociális dimenziója”: a fenntartható fejlődést általában úgy szokták meghatározni, mint az olyan fejlődést, amely annak veszélyeztetése nélkül elégíti ki a jelenlegi szükségleteket, hogy a jövő nemzedékei is ki tudják majd elégíteni a saját szükségleteiket²⁷. Ehhez mindenkinek az alapvető szükségleteit ki kell elégíteni, és mindenkinek lehetőséget kell kapnia arra, hogy megteremtse magának az elérni kívánt jobb életet. A fenntartható fejlődésnek három dimenziója van: gazdasági, szociális és környezeti. A fenntartható fejlődés szociális dimenziója a méltányosság és a demokrácia alapértékein alapul, beleértve valamennyi – politikai, polgári, gazdasági, szociális és kulturális – emberi jog mindenki általi tényleges érvényesítését. A Tanács 2021-ben újírolag hangsúlyozta, hogy fontos megerősíteni a fenntartható fejlődés szociális dimenzióját, előmozdítva ezáltal az emberi jogokat, a nemek közötti egyenlőséget, a befogadást, a humán fejlődést, a társadalmi kohéziót és az egyenlőség valamennyi formáját, valamint a szociális párbeszédet, a munkahelyi egészségvédelmet és biztonságot, valamint a tisztességes munkát²⁸.

²⁶ Svéd Ifjúsági és Civil Társadalmi Ügynökség.

²⁷ Egyesült Nemzetek Szervezete: A Környezet és Fejlődés Világbizottságának jelentése: „Our common future” („A közös jövőnk”) [Brundtland-jelentés], A/42/427, 1987.

²⁸ A Tanács következtetései: Átfogó megközelítés az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje végrehajtásának felgyorsítására – A Covid19-válságot követő, az „építsük újra, de jobban” elven alapuló helyreállítás (9850/21).